SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1759

av Veronica Kerr (KD)

Skogs- och samemuseet i Lycksele som nationellt museum för skogsbrukets kulturarv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ge Skogs- och samemuseet i Lycksele ett nationellt ansvar för insamling, dokumentation, forskning och kunskapsspridning om Sveriges skogs- och skogsbrukshistoria och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är en av världens ledande skogsnationer. Skogen har under århundraden varit en avgörande förutsättning för vårt lands ekonomiska utveckling, sysselsättning, exportintäkter och regionala tillväxt. Trots skogens stora betydelse saknar Sverige fortfarande ett nationellt museum med ett samlat ansvar för att dokumentera, forska om och förmedla skogsbrukets historia och kulturarv.

Skogs- och samemuseet i Lycksele har sedan lång tid byggt upp en unik kompetens och samlingar inom området. Museet har ett övergripande regionalt ansvar för skogen och skogsbrukets historia samt för att synliggöra och tillgängliggöra det samiska kulturarvet.

I museets ägardirektiv ingår också att verka för att erhålla ett särskilt nationellt ansvar för skogshistoria.

Museet förvaltar omfattande samlingar som speglar skogsbrukets utveckling, flottningsepoken, skogsarbetarnas villkor och den tekniska utvecklingen inom skogsnäringen. Här finns en av Europas mest betydande samlingar av historiska skogsmaskiner, liksom arkiv, dokumentation och forskningsverksamhet med nationellt intresse.

Vid Skogs- och samemuseet finns ett dendrokronologistlaboratorium med nationellt unik kompetens inom årsringsdatering och historisk klimatforskning. Verksamheten har under lång tid bidragit till forskning av nationellt och internationellt intresse.

Museet samarbetar med universitet, myndigheter och aktörer inom skogsnäringen, vilket skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten till ett nationellt kunskapscentrum för skogens historia, kultur och framtida betydelse.

Museet har också ett särskilt värde genom sitt arbete med samisk kulturhistoria. Genom betydande samiska samlingar kan museet på ett unikt sätt belysa samspelet mellan skogen, människan och de samiska näringarna. Detta ger verksamheten en bredd som saknar motsvarighet i landet.

I flera andra nordiska länder finns nationella institutioner med ansvar för att dokumentera och förmedla skogsbrukets historia. Sverige bör säkerställa att även vårt skogliga kulturarv ges en långsiktigt tryggad nationell hemvist. Tidigare har det också framhållits att Sverige saknar ett centralt skogsbruksmuseum med nationellt ansvar, trots skogsnäringens stora betydelse för landets utveckling.

Regeringen bör därför utreda och återkomma med förslag om att ge Skogs- och samemuseet i Lycksele ett nationellt uppdrag och en långsiktigt hållbar finansiering för att bevara, utveckla och tillgängliggöra Sveriges skogliga kulturarv för framtida generationer. Museet har redan i dag de samlingar, den kompetens och de samarbeten

som krävs för att axla ett sådant ansvar. Ett nationellt uppdrag skulle stärka forskning, utbildning, kulturarvsförvaltning och besöksnäring samtidigt som det bidrar till ökad förståelse för skogens avgörande betydelse för Sverige, historiskt såväl som i framtiden.

Veronica Kerr (KD)